Fișa de lucru - Textul dramatic. Rolul indicaţiilor scenice

Streinu Florina Loredana
Colegiul Național Vladimir Streinu Găești

Citește cu atenție textul următor:

ACTUL I

Pensiune în munți. Casă izolată în pădure. Scena reprezintă pe planul II un hol-sufragerie, care se continuă pe planul prim cu o terasă. În fund, coltul din dreapta, o scară de lemn în spirală, ce duce la etaj, unde sunt odăile unora din pensionari. Holul se desparte de terasă prin două mări uși laterale de sticlă și printr-un oblon mare cât ambele uși și care se închide de sus în jos. În hol, scaune de nuia albă, un divan, o masă. În genere, lucruri simple, clar de o curățenie extremă.. Este un interior pe care l-a mobilat, cu bani putini, o femeie de gust. Culoare generală, alb și verde-închis. O impresie totală de odihnă, de simplicitate. La ridicarea cortinei, marele oblon ce desparte terasa de hol este tras până jos, așa incit holul nici nu se vede. (…). Cineva trage în sus, dinăuntru, oblonul. Este domnul Bogoiu. După ce a ridicat până sus oblonul, dă de o parte și de alta două uși de sticlă, așa încât acum holul și terasa sunt unul în prelungirea celeilalte.

SCENA I

BOGOIU, mai târziu ȘTEFAN

Domnul Bogoiu iese pe terasă. Cu ochii cârpiți de somn și puțin buimăcit de soarele care, odată cu ridicarea oblonului, a năvălit în hol. Se oprește o clipă în mijlocul terasei. Se oprește o clipă, se uită la cer, întinde o mână, ca și cum ar încerca să vadă dacă plouă. E îmbrăcat într-un halat de casă, cam scurt, care lasă să i se vadă, ceva mai jos de genunchi, picioarele păroase. Flăcău de vreo cincizeci de ani. Puțin obez, puțin chel. Deși în halat, poartă guler tare de cauciuc și o cravată lungă, cu un nod enorm.

BOGOIU *(împiedicându-se de unul din șezlonguri)*: Iar… *(Face un zgomot de mirare cu limba lipită de cerul gurii.)* Nteh, nteh, nteh. *(Pipăie pânza șezlongului.)* Fräulein Weber! *(Se întoarce spre celălalt șezlong, pe care de asemeni îl pipăie puțin iritat.)* Iar le-a lăsat afară. Agneș!… Ude… Ude leoarcă. *(Se îndreaptă spre tablă, consultând cu mare atenție barometrul și*

termometrul. Șterge cu buretele tot ce e scris pe tablă. Apoi, aplecat, caligrafic, depărtându-se din când în când de tablă, ca să-și admire caligrafia, scrie, spunând în același timp cu glas tare:) Joi, 5 august. Presiunea atmosferică: 763 mm. Senin. Temperatura: 22 grade. Timp frumos.

(Ștefan coboară pe scară, în hol, douăzeci și nouă - treizeci de ani. Este îmbrăcat în trening albastru, bocanci, în cap bască. Sub scară se află rezemat de perete un șezlong strâns. Într-o mână cu șezlongul, în cealaltă mână cu o carte, vine spre terasă. Își desface șezlongul, potrivindu-l în plin soare. După aceea aruncă volumul în șezlong.)

BOGOIU: Te sculași?

ȘTEFAN: După cum se vede.

BOGOIU: Buna dimineața.

ȘTEFAN: 'Neata.

BOGOIU: Asta e șezlongul dumitale?

ȘTEFAN *(afirmativ)*: Ihă…

BOGOIU: Care va să zică, îl duseși aseară înăuntru, în vilă…

ȘTEFAN: Exact.

BOGOIU: Da' pe astealaltele de ce mi le lăsași afară?

ȘTEFAN: Mi-era lene.

BOGOIU: Lene! Ia te uită la ele. *(Arată spre cele două șezlonguri)*. Leoarcă. Leoarcă, dom'le. Cade roua aicea, de parcă-i potop. Lene, zici… Da' lene să ne strici aparatul de colo *(arată spre aparatul de radio)* nu-ți fuse.

ȘTEFAN *(privește surprins, când spre Bogoiu, când spre aparat)*: Eu?

BOGOIU: Ba nu. Eu. Zi că eu, că numai' asta mai lipsește. Trei ceasuri am stat azi-noapte de-am înșurubat și deșurubat la el, doar-doar o să cânte. Lemn! Nu vrea și nu vrea. Se uita biata domnișoară Corina la el, de-ți făcea milă. Zicea că are nu-ș' ce să asculte de la Stuttgart. Nu zău *(se îndreaptă spre măsuța din stânga, pe care se afla aparatul, și ia în fiecare mână câte o lampă, întinzându-le declamator.)*, ce-i fi având dumneata cu nenorocitul ăsta de radio?

ȘTEFAN: Domnul meu, la asemenea calomnii nu răspund. *(Se pregătește să iasă în stânga.)*

BOGOIU: Calomnii? *(Ridică mâna dreaptă, în care ține unul din becurile demontate.)* Asta numești dumneata calomnie? Și asta? Și asta? *(Întoarce de câteva ori butonul aparatului.)*

ȘTEFAN *(iese din scenă, dar în trecere se oprește o clipă în fața tablei lui Bogoiu. Zâmbește, și pe urmă, fără grabă, cu oarecare lene — lene pe care de altfel în toate mișcările lui — ia buretele și șterge tot, după care iese agale.)*

(Mihail Sebastian, *Jocul de-a vacanța*)

Lumea cuvintelor

1.Identifică în text cel puțin 5 termeni din câmpul semantic al locuinței.

……. ……

……. ……

…… ……

2.Selectează, din text, patru formule de adresare.

a…….

b…….

c…….

d…….

3. Transcrie cel puțin patru structuri specifice limbii vorbite (interjecții, forme populare/neliterare/vechi).

……. ……

……. ……

5. Scrie sensul din text al cuvântului *ceas* ……..

6. Folosind un dicționar, identifică sensul termenilor *calomnie* și *declamator*.

a…….

b…….

Înţelegerea textului. Universul lecturii.

1. Identifică elementele de structură a textului dramatic în fragmentul propus.

a. ……

b. …….

c. …….

2.Subliniază cu verde didascaliile (indicațiile scenice) care au rolul de a oferi informații privind decorul.

3.Precizează elementele cadrului descris în secvența inițială.

a. …… d.……

b. ……. e…….....

c. ……. f.…….

4. Transcrie secvența care face referire la atmosferă, la stilul și personalitatea celor care au decorat interiorul, sugerând trăsături morale ale acestora.

……..

……..

5. Identifică structura care ilustrează faptul că decorul este gândit de un autor care știe totul despre personaje.

……..

6. Numește personajele care apar în scena II.

……..

7. Scena II se deschide cu o amplă indicație scenică. Rescrie în următorul tabel, secvențele relevante pentru:

mișcarea scenică a pers.	
atitudinea	
gesturile	
mimica	
vestimentația	
portretul fizic	

vârsta	

8. Transcrie două replici ale personajelor în care limbajul nonverbal îl completează pe cel verbal.

…….

……..

9. Transformă următoarea succesiune de replici în vorbire indirectă.

BOGOIU: Te sculași?

ȘTEFAN: După cum se vede.

BOGOIU: Buna dimineața.

ȘTEFAN: ’Neata.

BOGOIU: Asta e șezlongul dumitale?

ȘTEFAN *(afirmativ)*: Ihă…

BOGOIU: Care va să zică, îl duseși aseară înăuntru, în vilă…

ȘTEFAN: Exact.

BOGOIU: Da’ pe astealaltele de ce mi le lăsași afară?

ȘTEFAN: Mi-era lene.

BOGOIU: Lene! Ia te uită la ele. *(Arată spre cele două șezlonguri)*. Leoarcă. Leoarcă, dom’le. Cade roua aicea, de parcă-i potop. Lene, zici… Da’ lene să ne strici aparatul de colo *(arată spre aparatul de radio)* nu-ți fuse.

ȘTEFAN *(privește surprins, când spre Bogoiu, când spre aparat)*: Eu?

BOGOIU: Ba nu. Eu. Zi că eu, că numai’ asta mai lipsește. Trei ceasuri am stat azi-noapte de-am înșurubat și deșurubat la el, doar-doar o să cânte. Lemn! Nu vrea și nu vrea. Se uita biata domnișoară Corina la el, de-ți făcea milă. Zicea că are nu-ș’ ce să asculte de la Stuttgart. Nu zău *(se îndreaptă spre măsuța din stânga, pe care se afla aparatul, și ia în fiecare mână câte o lampă, întinzându-le declamator.)*, ce-i fi având dumneata cu nenorocitul ăsta de radio?

ȘTEFAN: Domnul meu, la asemenea calomnii nu răspund. *(Se pregătește să iasă în stânga.)*

10. Bifează răspunsurile potrivite pentru reliefarea rolului pe care didascaliile îl au în textul dramatic:

a) creionează decorul;

b) prezintă vestimentația personajelor;

c) oferă detalii privind gesturile, mimica și mișcarea scenic a personajelor;

d) introduc opiniile personajelor în text;

e)sunt intervenții directe ale autorului în text;

f) dezvoltă acțiunea piesei;

g) sunt mijloace de caracterizare direct a personajelor.

Redactare

1. Scrie o scurtă caracterizare (100-150 de cuvinte) a unuia dintre personaje fragmentului-suport, reliefând cel puțin două trăsături ce reies din informațiile oferite de indicațiile scenice.

2.Imaginează-ți o continuare a dialogului celor două personaje printr-o succesiune de câte cel puțin 5 replici ale fiecăruia. În vederea continuării corecte a textului, vei avea în vedere:

-precizarea numelui fiecărui personaj înaintea replicii acestuia;

-existența unor indicații scenice la nivelul mai multor replici;

-continuarea ideii textului.

Elemente de interculturalitate

1. Documentează-te privind modul de petrecere a timpului liber în perioada interbelică sau în alte epoci, atât în spațiul românesc, cât și în alte țări. Stabilește asemănări și deosebiri între trecut și prezent și prezintă-le în fața clasei.